

31 ta' Jannar, 1952.

Imhallet :

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Antonio Zammit *versus* Joseph Micallef ne.

Assikurazzjoni — "Proposal Form" —

Polza ta' l-Assikurazzjoni — Karrozza —

"Year of Make" — Riskju — Nullità.

Is-subaġent ta' kumpannija tas-sikurtà li jimla l-"proposal form" għal min ikun irid jassikura karrozza huwa l-mandatarju ta' min irid jagħmel dik l-assikurazzjoni, u mhux tal-kumpannija ta' l-assikurazzjoni, fil-waqt li jkun qed jimla l-formola b'inkariku tal-"proposer". B'mod li l-kumpannija mhix responsabbli għall-iżbalji li jsiru, anki mis-subaġent tagħha, fil-mili ta' dik il-formola.

Il-"proposal form" hija parti integrati tal-polza ta' l-assikurazzjoni; u kwindi dikjarazzjoni falza magħmula fil-formola hija qisha dikjarazzjoni falza fil-polza.

L-informazzjoni dwar il-"year of make" ta' karrozza li tkun sejra tigi assikurata hija wieħed mill-elementi tal-kuntratt ta' l-assikurazzjoni tal-karrozza; għax dik l-informazzjoni ċertament tinfluwixxi fuq ir-riskju.

Ir-riskju, f'materja ta' assikurazzjoni, huwa dak kontemplat fil-mument tal-kuntrattazzjoni ta' l-assikurazzjoni u kif espress fil-polza, apparti l-aċċident li in segwitu jkun akkada fil-fatt.

Jekk fil-"proposal form" jigi mogħti dettall li ma jikkorrispondix mal-fatti, u li jkun jinfluwixxi fuq ir-riskju, bħalma hi l-età tal-karrozza, il-kumpannija assikuratrici ma hir responsabili għall-kvara li

tigri lill-karrozza assikurata, avvolja l-aċċident li jgħri ma jkollux x'jaqsam maċ-ċirkustanza dikjarata każin; għax dik l-indikazzjoni każina tinvalida l-polza tar-sikurtà.

Il-Qorti, — Rat l-att taċ-ċitazzjoni, li bih l-attur ippremetta li hu kellu karrozza "Vauxhall Saloon" registrata taht in-numru 4254, liema karrozza kienet assikurata komprensivament mad-ditta konvenuta bil-polza numru 02539 (dok. A); u illi l-imsemmija karrozza giet rimossa minn fejn halliha hu minn persuna jew persuni mhux magħrufa, u meta nstabet, fuq riċerki tiegħu, il-karrozza kienet mahruqa u "total loss"; u talab li, premessi d-dikjarazzjonijiet kollha opportuni u l-provvedimenti li trid il-liġi, il-konvenut nomine jiġi minn din il-Qorti kundannat iħallsu, bħala kumpens ossija indennità għat-telf ta', ossija dannu lill-imsemmija karrozza, in forza ta' l-imsemmija polza ta' l-assikurazzjoni, is-somma ta' £150, oltre l-ammont li jiġi likwidat minn dina l-Qorti, billi hu, fuq istruzzjonijiet tal-konvenut, kellu l-karrozza rmunkata u de-pożitata għand is-St. Joseph's Garage, Pietà, wara l-hruq. Bl-imghax legali u bl-ispejjeż, inklużi dawk ta' l-ittra ufficjali tal-15 ta' Frar 1951 (dok. B), kontra l-konvenut imħarrek għas-subizzjoni;

Raġ fil-fol. 9 in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut. Li fiha dan qal illi l-attur, fil-"proposal form" li huwa għamel lill-kumpannija konvenuta għall-assikurazzjoni tal-karrozza tiegħu, għamel "misleading statements", li bihom induċa l-konvenut johroġ il-polza, li huwa ma kienx johroġ kieku kien edott mir-realtà tal-fatti, u għalhekk, għal htiija ta' l-attur, dik il-polza ma tipproteġihx kontra d-dannu li qiegħed jirreklama; illi, subordinatament, iċ-ċirkustanzi tal-hruq huma tali li jhallu x'wieheġ jaħseb illi d-dannu kien volut ("self inflicted"). bi skop li jsir lukru frawdolent għad-dannu tal-kumpannija assikuratriċi, u għalhekk il-konvenut mhux tenut iħallas is-somma mitluba, jew ebda parti minnha; u illi, dejjem in subordine, il-konvenut kien akkwista dik il-karrozza hafna anqas mis-somma li għaliha assikuraha, u billi l-assikurazzjoni sair biss kontra t-telf reali u effettiv, u mhux a skop ta' profitt, is-somma talvolta pagabili taht il-polza għandha tikkorrispondi għat-telfa reali u effettiva li sofra l-attur: Trattata l-kawża, ikkunsidrat;

Ma hemm dubju li fil-*"proposal form"* firmata mill-attur, il-*"year of make"* tal-car hi indikata bis-sena *"1939"* (ara fol. 47). L-attur, fix-xhieda tieghu fol. 42 tergo, afferma li hu kien qal lil Antonio Grech, sub-agent tal-kumpannija konvenuta, li l-karrozza kienet mudell ta' qabel il-gwerra, minghajr ma speċifikalu s-sena. Il-konvenut, fix-xhieda tieghu fol. 52 tergo, qal li, meta hu iċieva l-*"proposal form"*, kien hemm digà inserit fiha, fost dettalji oħra, dak li jirrigwarda l-*"year of make"*..... u l-Qorti tħoss li tista' b'sikurezza tasal għall-konklużjoni illi, meta l-konvenut iċieva l-ewwel darba l-*"proposal form"*, din kellha ġa mimlija parti minnha, u li fost affarijiet oħra, kellha mimli (bla ebda intervent tal-konvenut) id-dettall tal-*"year of make"* biċ-ċifra *"1939"*. Infatti, il-konvenut ma setax qal lil Grech..... Għalhekk, mill-provi rettament valutati, jidher illi l-*"year of make"* inkiteb minn Grech fuq informazzjoni ta' l-attur;

Issa, fid-dibattitu ma ġiex kontestat li fil-fatt il-*"year of make"* hi 1929-1930. Għalhekk il-pont hu: hi responsabili l-kumpannija konvenuta, epparti konsiderazzjonijiet oħra, di frontu għall-attur, meta hemm dan li *"statement"* mhux korrett?

Qabel ma tiġi investita din il-kwistjoni, jixraq li jiġu kjariti punti oħra legali;

Il-fatt li dek li mela ċ-ċifra *"1939"*, fuq informazzjoni ta' l-attur, kien sub-agent tal-kumpannija, ma jaffettax il-kwistjoni prinċipali f'sens sfavorevoli għall-kumpannija; għalhekk, kif ġie deċiż mill-King's Bench, u konfermat mill-Qorti ta' l-Appell Ingliża, fil-kawża *Newsholme Bros. vs. Road Transport and General Insurance Co. (1929) L.J.K.B. 751, 45 T.L.R. 573*. f'kaz simili s-sub-agent hu mandatarju tal-*"proposer"* (f'dan il-kaz ta' l-attur), u mhux tal-kumpannija, fil-waqt li jkun qiegħed jimpla' d-dettalji b'inkariku ta' l-attur;

Pont ieħor hu li l-*"proposal form"* hija parti integrali mill-polza, u kwindi *"mis-statement"* fiha hu qisu *"mis-statement"* fil-polza. Jingħed fil-ġurisprudenza Taljana (ara sent. citata Rep. Navarini u Vedani, comm. art. 429, para. 65) — *"Il proponente un contratto di assicurazione assume intera responsabilità per le dichiarazioni contenute nella proposta."*

che è parte integrale della polizza, anche se non scritte di suo pugno. Del resto, ebda kwistjoni ma jista' qatt ikun hemm f'dan il-każ, fejn fil-parti recitativa tal-polza (fol. 5) jingħad appuntu "whereas the Insured described in the schedule hereto by a proposal and declaration..... which shall be the basis of this contract and is deemed to be incorporated herein.....";

Pont ieħor hu illi l-informazzjoni dwar il-"year of make" hija fil-fattispeċje vera "warranty", u mhux sempliċi "representation", għaliex hija "a term of the contract" (ara *Maffay & Dodson, Law Relating to Motor Cars, 1929 edit., p. 45*). Infatti, fil-klawsola nru. 9 tal-polza (fol. 5 tergo) jingħad illi..... "the truth of the statements and answers in the said proposal shall be conditions precedent to any liability of the Company to make any payment under this policy";

Issa, jekk hi, kif inhi, "warranty", allura r-responsabilità hija eskluża ankorkè ċ-ċirkustanza ma tkunx materjali għar-riskju, ankorkè magħmula fi bwona fede (ara *Porter's Laws of Insurance, p. 158*). Izda f'dan il-każ hemm, "ex abundantia", anki l-element tal-materjalità. Infatti, hu risaput li l-kuntratt ta' l-assikurazzjoni hu "uberrimae fidei", u għandha għalhekk issir mill-assikurat lill-assikuratur "complete disclosure" ta' kull ma jinfluwixxi fuq ir-riskju (ara *Porter, ibidem, pag. 8*);

Issa appuntu l-età tal-car kienet ċirkustanza li tinfluwixxi fuq ir-riskju. Meta jingħad "fuq ir-riskju" vwoldiri fuq xi riskju kontemplat fil-mument tal-kuntrattazzjoni ta' l-assikurazzjoni, u kif espress fil-polza, apparti l-aċċident li in segwitu jkun akkada fil-fatt. Dan hu paċifiku fit-testi in materja. Issa, f'dan il-każ, wieħed mir-riskji koperti mill-polza (ankorkè mhux dak li ġara) (ara fol. 5 taht sec. 1 (a)) hu dak ta' "loss or damage by accidental collision or overturning consequent upon mechanical breakdown, or consequent upon wear and tear". Vwoldiri, jekk il-"loss" jew id-"damage" isir in segwitu ta' kollizzjoni li tkun saret minhabba "mechanical breakdown" jew "wear and tear" tal-car, allura dak hu riskju kopert mill-polza. "Mechanical breakdown" tisser, kif jispjega l-Gilbert, "Motor Insurance", 1949

edition, p. 17, "breakages due to internal causes.....";

Lkompli jghid dan l-awtur:— "Slackness, a flaw, overheating, may cause a breakage or seizure, and result in considerable damage, if they happen whilst the engine or the vehicle is at high speed. This is the risk intended to be covered when mechanical breakdown is insured..... For instance, if, as a result of internal breakage, the vehicle collides with a lamp-standard, the damage to the car caused by the collision would be covered....." **L-istess awtur, fil-paġ. 2, iġhid, a propożitu ta' dan id-dettall tal-"Year of Manufacture" (jew "Make"), illi hija "a particular of great importance. When a car has been running for years, it has to be seriously asked by the Insurer whether he can accept the car as the subject of an Own Damage Risk, as it is called. As the years go by, parts of a car deteriorate, the metal becomes fatigued....."**;

Issa, fil-każ preżenti, skond il-"proposal" il-car kien ilu jaħdem mill-1939, u mentri fil-verità kien ilu jaħdem mill-1929-1930 — differenza mhux indifferenti ta' għaxar snin. Huwa evidenti illi l-probabilità ta' "mechanical breakdown" u l-grad ta' "wear and tear" huma akbar f'car li hu aktar antik b'għaxar snin mis-sena dikjarata fil-"proposal", u li kwindi huwa aktar probabili l-perikolu ta' kolliżjoni ("loss or damage") minhabba dan il-"breakdown" jew dan il-"wear and tear", u konsegwentement hu akbar ir-riskju li jieħu l-assikuratur. Id-differenza ta' għaxar snin bejn is-sena dikjarata fil-"proposal form" u s-sena vera tal-manifattura tikkostitwixxi dak li fil-gurisprudenza Taljana jissejjaħ "aggravamento di rischio";

Għalhekk il-Qorti ttrittjeni li kien hemm dikjarazzjoni inkorretta għar-rigward ta' l-età tal-car. Dik id-dikjarazzjoni hija "warranty", għaliex, kif ingħad fuq, tiffirma parti integrali mill-polza bi kliem espress, u għaliex, skond il-klaw-sola 9, il-verità ta' li "statements" fil-"proposal form" hija "condition precedent" għall-"liability". Għalhekk l-assikuratur ma jirrispondix, avvolja l-aċcident ma kellux x'jaqsam maċ-ċirkustanza dikjarata hażin. "If representations are made part of the policy, they become warranties; and if they are untrue, the policy will be avoided, even if the loss has not

arisen from the fact concealed or misrepresented" (Porter, loc. cit., p. 162). Minbarra dan, anki bhala "representation" biss, kienet tali li tinfluwixxi fuq ir-riskju, ċjoè ir-riskju kontemplat mill-polza, apparti dak li fil-fatt ġara; u għalhekk ugwalment invalida l-polza. "If the answer was merely a representation, the insurance company can avoid payment by proving that the answer was untrue and material to the risk" (Fitzgerald vs. Supreme Council of the Catholic Association, 39 Hun. N.Y. 251);

Intqal fil-ġurisprudenza Taljana (loc. cit., para. 64):—
 "L'omnessa dichiarazione nella polizza di una circostanza aggravante il rischio importa irremissibilmente la nullità della assicurazione";

L-aspett ġuridiku bazilari f'din il-kawża jikkonsisti fil-fatt dupliċi, ċjoè illi fil-polza hemm dikjarat li l-"proposal" tiffirma parti integrali mill-kuntratt, u illi fil-polza hemm ukoll illi, jekk li "statements" tal-"proposal" ma jkunux veri, allura l-polza hi invalidata. Dan hu deċiżiv. Inghad infatti f'wiehed mill-aqwa testi Inġliżi in materja, Macgillivray "On Insurance Law", 3rd. edition, 1947, fuq l-awtorità ta' numerużi sentenzi minnu ċitati in kaċċe għall-paġ. 106:—
 "When the policy contains a recital that the proposal therein referred to shall be the basis of the contract, the truth of the statements contained in the proposal is thereby made a condition of the liability of the insurance, and any incorrect answer will entitle the insurers to repudiate liability apart from any question of materiality". F'dan il-każ hemm aktar; għaliex fil-polza inghad espressament illi l-inkorrettezza ta' li "statements" fil-"proposal" iggib l-eżenzjoni tar-responsabilità ta' l-"insurer"; u għaliex kien hemm anki l-"materiality" ta' ċirkustanza inveridika fis-sens li ċ-ċirkustanza vera kienet tkabbar ir-riskju, mentri, kif dikjarata, kienet tnaqqas l-estimu tar-riskju fil-menti ta' l-"insurer";

Għalhekk ma hemmx lok li l-Qorti tidhol fil-pont l-iehor tal-valur ("overvaluing") u fl-eċċezzjonijiet l-oħra mogħtija in subordinate;

Għal dawn il-motivi;
 Tiddeċidi;

Billi tirrespjngi l-istanza, bl-ispejjeż kontra l-attur sok-
kombent.
